

Inatsisartunut ilaasortaq
Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit

Meeqqanut inuusuttunullu tunngasut pillugit § 37 napertorlugu apeqqutit pillugit.

Asasara Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen
Meeqqat inuusuttullu pillugit kiisalu inissiisarneq pillugu apeqqutinnut qujanaq.

Ulloq: 3. juni 2013
Sags.nr.:2013-083963
Dok.nr.: 1233410
Postboks 970
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 42 98
E-mail: lkinn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Apeqqu 1:

Meeqqat pisinnaatitaaffimminnik ilisimasaqarnerulernissaat qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut meeqqanut pisinnaatitaaffinnut atatillugu iliuusissiuersaarpat?

Akissut:

Naalakkersuisut meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffimminnik ilisimasaqarnerulernissaannik sulissuteqarnerup annertusarneqarnissaa siunertarlugu NAKUU-SA-mik taamatullu aamma MIO-mik pilersitsisimapput. Aamma meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit atuagaq ilinniysiut ilinniartitsisunut ilitsersuutitalik MIPI-usimasup ICC suleqatigalugu suliarisimavaa, taannalu nunatsinni atuarfinnut tamanut akeqanngitsumik agguanneqarsimavoq.

Apeqqu 2:

Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqariaannaasut eqqarsaatigalugit maannamut naleqqiullugu oqaloqatigineqartarnissaannut Naalakkersuisut qanoq qulakkeeriniarpat?

Akissut:

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi nr. 1, 15. april 2003-meersumi § 8-mi allaqqavoq meeqqat inuusuttullu ukiui inerisimassusiilu naapertorlugit tusarniarneqartassasut, tassa ukioqqortus-susiannut inerisimassusiannullu naapertuuttumik akuutinneqarlutillu pingaartinneqartassasut. Eqqartugaq taanna kommuninik nakkutilliineq pineqalerpat ilanngunneqassaaq.

Meeqqap pisinnaatitaaffimminnik ilisimaarinninnerulernissaa aammalu meeqqap tusarniarneqarnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaannut nu-taamut siunnersuummik UPA 2014-imi saqqummiussinissaq Naalakkersuisut naatsorsuutigaat, taamaammallu siunnersuut meeqqat namminneq isummaminnik isummersuutiminnillu saqqummiussinannaanissaat siunertarlugu kommunalbes-tyrelsip meeqqanik oqaloqateqartarnissaa pillugu maleruagassanik imaqassaaq.

Taamaaliortarnissaq ullumikkornit atugaanerujussuusariaqarpoq. Meeqqap isumai suliap ingerlanera tamaat, meeqqap ukioqqortussusianut inerisimassusianulu naapertuuttumik pingaartinneqarluinnassapput.

Aalajangersakkap Meeqqat pillugit isumaqatigiissutip pingaarnertigut imarisai aalajangersarpai; meeqqap isumaanik ataqqinnittussaannermik pingaartitsineq. Meeqqat pillugit isumaqatigiissummi pingaarnepaatinneqartoq tassaavoq meeqqap, isummersinnaassuseqaruni isummaminik killilersorneqarani oqaatiginissinnaanissaa naalagaaffimmit qulakkeerneqassasoq. Aalajangersakkap imarisai naapertorlugit meeraq pisinnaatitaaffeqarpoq sulianut tunngasuni tamani, suliallu suliarineqarnerani sukkulluunniit oqaaseqarsinnaalluni

Apeqqu 3:

Meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartussanngortut eqqarsaatigalugit illersuisoqarnissaannik qulakkeerisumik Naalackersuisut sulissuteqarniarpat?

Akissut:

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1, 15. april 2003-meersumi § 11-mi allaqqavoq kommunalbestyrelsi akuersisitseqqaarani inissiinissamik aalajangiisinnaanngitsoq, meeraq angajoqqaatullu oqartussaassuseqartoq illersuisoqarsinnaatitaanermik aammalu inissiissamaarneq pillugu oqaaseqaateqarsinnaatitaanermik siusissukkut ilisimatinneqareersimangipata.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutissami meeqqat inummik suliamut ilisimaarinnittumik, meeqqamik taper-sersuisinnaasumik illersuisoqartarnissaat nutaatut siunnersuutigineqassaaq. Kommunalbestyrelsi naliliiguni meeqqap illersuisoqarnissaa pitsaasuussasoq, taava taamaattumik neqeroorteqarsinnaavoq. Meeqqat inuusuttullu immikkoortortami isumannaallisakkamiitinneqartut tamarmik meeqqanut illersuisoqartinneqarnissaat piumasaqaataassaaq.

Suliami akuusut tamarmik suliap ingerlanneqarnerani toqqissisimasinnaanissaat kissaatigineqarsimavoq. Aamma suliap ingerlanneqarnerani sinniisuutitaqartarnissaq kissaatigineqarsimavoq, tassa meeqqat pillugit ilisimaarinnittumik taakku-lu soqutigisaannik qulakkeerisinnaasumik. Aammattaaq meeqqat immikkoortortami isumannaallisakkami inissinneqarsimasut pisinnaatitaaffimminnik ilisima-saqarnerulernissaasa eqqumaffigineqarnerunissaa kissaatigineqarsimavoq.

Inummik toqqissisimanartitamik suliap ingerlanneqarnerani sutigut tamatigut ilaasinnaasumik peqarnissaq aammattaaq siunnersuutigineqassaaq.

Apeqqu 4:

Meeqqat illersuisuata martsimi 2013-mi misissuisitsineranit "Inuk inuuvoq qanorluunniit mikitigigaluaruni"-mi isummersuutit sutigut Naalackersuisunit isumaqatigineqanngillat, aammalu qaqugu qanorlu Meeqqat Illersuisuata isummer-suutai naaperiarneqassappat?

Akissut:

Meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimanermik nalaani pitsaanerpaanik atugaqartinneqarnissaannik qulakkeerinissaq Naalakkersuisut isumaqatigaat. Taamaammat MIO-p meeqqat pillugit isumai nalunaarusiamiittut Naalakkersuisut isumaqatigisinnaavaat.

Meeqqat misissuinermi ilaatinneqarsimasut (misissuinermi pineqarput nunatsinni meeqqat inissinneqarsimasut 3%-ii) inissinneqanngikkallarnerminnit maanna ajunnginnerusunik atugaqarnerminnik oqarsimanerat paasillugu assut nuannerpoq.

Inissiinissaq sioqqullugu, inissiinerup nalaani inissiinerullu kingorna sulinerup meeqqamut iluaqutaasumik pinissaa siunertaralugu pitsanngorsaasoqartariaqarpoq, tamannalu kommunit suleqatigalugit sulissutiginiarneqartuarpoq.

Apeqqu 5:

Meeqqanut inuusuttunullu inissiisarfiit namminersortut pilersinneqarnissaannut tunngaviatigut pissutsit qanoq ittut naammassineqarsimassappat, ullorlu unnuarlu angerlarsimaffiit namminersortut pilersinneqarnissaannut piunasaqaatit qanoq isikkoqassappat?

Akissut:

Ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut namminersortunit ingerlanneqartussanut isumaqatigiissusiortoqannginnerani makku allaaserineqarsimallutillu aalajangersarneqarsimassapput: Ateq, inatsit tungaasigut aaqquissuussaaneq aamma ileqqoreqqusat. Isumaginninnerup sumik siunertaqarneranik, kikkunnik sullissiniarnermik perorsaariaatsimillu nassuiaaneq. Kiisalu sulisoqarnermut tunngasut aamma neqeroorutip illutaanut tunngasut.

Aamma tamakku inatsisinut atuuttunut naapertuuttuuneri isumaqatigiissusiortoqannginnerani nalilersorneqartassapput.

Apeqqu 6:

Ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnik pilersitsisinnaanissamat isumaqatigiissummik aallaaveqarnissaq Naalakkersuisut ingerlatiinnarniarpaat, imaluunniit Naalakkersuisut ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnik namminersortunik pilersitsinermut ingerlatsinermullu tunngasunik Inatsisartunut inatsisissamik siunnersuuteqalersaarpat, tassanilu ulloq unnuarlu angerlasimaffiit pisortatigoortut assigisaannik piunasaqaatitaqartoqassava, tassunga ilaallutik nakkutilliinermut, tamanut ammasumik nalunaaruteqartussaaitaanermut inatsit, suliassanik ingerlassinermut inatsit naammagittaalliutillu?

Akissut:

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit akuerineqarsimanissaat pillugu siunnersuummik imaqaassaaq. Aamma ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit pillugit malerua-gassat ersarissarneqarlutillu nutarterneqassapput.

Ulloq unnuarlu angerlarsimaffeqarnerup aaqquissuussaalluarnerulernissaa, kiisalu ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit pitsaasuunissaat qulakkeerniarlugu kommunit

namminersortullu ulloq unnuarlu angerlarsimaffiutaannik nakkutilliinerup ilisi-
maarinninnerullu pitsaanerunissaat Naalakkersuisut kissaatigaat.
Aammattaaq meeraq pillugu suliniutit pitsanngorsarneqarnissaat sammiveqarlu-
artuunissaallu qulakkeerniarlugu kommunalbestyrelsip aammalu ulloq unnuarlu
angerlarsimaffiit suleqatigiilluarnerulernissaat kissaatigineqarpoq.

Apeqquut 7:

Meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiinernut malittarisassat atuuttut naapertorlugit
meeqqat inuusuttullu inissinneqartut tamarmik pilersaarusiordfigineqartussaapput.
Meeqqat inissinneqarsimasut qassit pilersaarusiordfigineqarsimanninnerat Naa-
lakkersuisut nalunaarutigisinnaavaat? Meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimasut
tamakkerlutik pilersaarusiordfigineqanngitsoornerisigut kommunit inatsisinik uni-
oqqutitsinnginnissaannut qaqugu qanorlu Naalakkersuisut qulakkeerinninniar-
pat?

Akissut:

Ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartu-
nut paasiniaanermi paasineqarpoq meeqqanit inuusuttunillu 146-nit 58-t atuuttu-
mik pilersaarusiordfigineqarsimannngitsut.

Pilersaarusiortannginneq, aammalu qanoq iliorluta kommunit inatsimmik malin-
ninnissaannik ikiorniarsinnaanerigut sivisuumik eqqartorneqarsimapput. Kom-
munit pilersaarusiordfigineqartut suliaqarnissamik eqqaamannitsinniarlugit iliu-
serineqartut ilaat tassaavoq atortussaq pilersaarusiordfigineqarsimannissamut pisariillisaataasus-
saq, DCV-mut nalunaarsuivimmi nutaami pilersinneqarsimasoq.

Assersuutigalugu innuttaasoq DCV-mut nalunaarsorneqarsinnaanngilaq pilersaa-
rusiamik malitseqartinnagu. Tassunga ilutigitillugu nalunaarsuiffiup nammineer-
luinnarluni kommuni ukiup affaata qaangiunnerani eqqaasittassavaa innuttaasu-
mut tunngatillugu arlaannik nutartigassaqaarnersoq.

Ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit nammineq katsorsaanissamut/ikiuinissamut pi-
lersaarusiussapput, kommunit pilersaarusiannut tapertassanik.

Apeqquut 8:

Ilaqutariit meerartallit angajoqqaanngortussallu qajannarlutillu sanngiitsut eqqar-
saatigalugit siusissukkut iliuuseqarnissamut tunngatillugu iluarsiinissamik Naa-
lakkersuisut eqqarsaatersuuteqarpat, tassani ilaallutik pisussaaffinnut akisussaaf-
finnullu tunngasut?

Akissut:

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siun-
nersuummi immikkut sammiveqarput siusissukkut suliniuteqartarnissaq aamma
akisussaaffimmik ersarissaaneq, matumani ilanngullugu angajoqqaat akisussaa-
nerisa erseqqissarneqarnera.

Apeqquut 9:

Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu inissiisarfinni pisariaqartitsinermit naapertuuttunik ilinniarsimasunik perorsaasoqarnissaa qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut qanoq iliuusissiaqarpat? Tassunga atatillugu paasineqarusuppoq, naatsorsuutigisatut tamanna pigineqaangippat, taava meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni sulisut piginnaanngorsarnissaannik qulakkeerisussamik Naalakkersuisut iliuusissiamik suliassamullu pilersaarusiamik suliqaalersaarnersut, tassa suliassat fagligemik siunissarlu eqqarsaatigalugu naammassineqarsinnaanerit qulakkeerlugu, tamatumalu saniatigut suliassaqaarfimmi tassani perorsaannikkut piginnaasat pisariaqartut qulakkeerneqarnissaat eqqarsaatigalugu?

Akissut:

Ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni sulisut ilinniartitaanerit piginnaasaasalu qaffassarneqarnissaat ingerlaavartumik isumagineqarpoq. Piginnaasanik qaffassaalluni suliniutit, pikkorissartitsinerit ilinniartitseqqinnerillu assigiinngitsorpassuit nunami tamarmi ingerlanneqarsimapput. Kingullertut ilisarititsilluni paasisitsiniaaneq KNR-imi tv-kkut takutittakkatigut ingerlanneqarpoq, ilaatigut SPS-imut qinnuteqaqqusilluni kajumissaarinnermik imaqartut. SPS-ip tassunga atasumik nalunaarutigaa paasisitsiniaanerup kingunerisaanik saaffiginnissutinik amerlanerusunik tigusaqarsimallutik. Tamakku saniatigut Naalakkersuisut pikkorissarneq, ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni sulisunut immikkut sammitinneqartoq pillugu SPS-imut maannakkorpiq isumaqatigiinniuteqarput.

Apeqquut 10:

Angerlarsimaffiup avataani inissiisoqartillugu meeqqanik ilisimasallit misissuisarnissaat oqaaseqartinneqartarnissaallu eqqarsaatigalugit Naalakkersuisut qanoq siuarsaateqarnialersaarpat?

Akissut:

Angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqaanginnerani isumaginninnermik ilisimasallit maanna misissuisussaareerput. Isumaginninnermik ilisimasallit misissuisarnissaat aammalu pilersaarusiortarnissat pillugit maleruagassat meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaatut siunnersuutissami itisilernerqarlutillu ersarissarneqarput. Meeqqanik immikkut ilisimasallit oqaaseqaateqartarnissaat immikkut piumasaqaataangilaq, tassami pilersaarusiortarnermi meeqqap ilaqutaasullu pisariaqartitaat, iliuuserineqarsinnaasut aaqqiissutaasinnaasullu ilisimasalinnit nalilerneqartussaareermata.

Isumaginninnermik ilisimasallit misissuisarnerat pilersaarusiortarnerlu suliamik suliqaarnermi atortussaapput pingaarutillit, ikiorsiissutissanillu neqerooruteqarnissami aalajangiisuusussat. Isumaginninnermik ilisimasallit misissuisarnerat suliamik suliqaarnermi tunngaviulluinnarpoq. Pilersaarusiaq meeqqap ajornartorsiutaasa, isumaginnittussat aamma ilaqutaanut tunngasut allaaserineqarfianiippoq, matumani aamma suliniuteqarnissami siunertap aalajangersarneqarfianiippoq. Pilersaarusiata aqqiiviginerisigut pilersaarusiata suliap ingerlanneqarnerani atorineqartussatut pingaaruteqarnerat erseqqissarneqassaaq. Aamma pilersaarusi-

anik suliaqarnerit angajoqqaatut oqartussaasut allallu ilaqutariit ajornartorsiu-
taannik aaqqiiniarnermi peqataanissaannut periarfissiissutaapput pingaarutillit.
Tassanissaaq kommunini isumaginninnermik ilisimasalittut sulinerup, matumani
aamma tamatumunnga atugassatut immikkoortinneqarsimasut naammattuunerisa
eqqumaffigineqartuarnissaat pingaartuuvoq.

Apeqquut 11:

Ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut tunngatillugu misissueqqissaarnek naliliiner-
lu 10. februar 2010 Deloittemit saqqummiunneqartoq malitseqartinniarlugu Naa-
lakkersuisut suliamut attuumassuteqanngitsunit tamatuma misissuiffigineqarnis-
saanik aallartitsinissamik pilersaaruteqarpat?

Akissut:

Iliuusissat aallartinneqareersut, Deloittep Ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut
tunngatillugu inassuteqaataanik, oktober 2012-imeersunik aallaaveqartut killiffii
nalunaarsorneqarput.

Aamma aasap qaangiunnerani malinnaavigeqqinneqarnissaat pilersaarutaavoq,
nammineerluni imaluunniit imissuteqarluni malinnaaviginninnissaq isummerfi-
gineqassalluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Martha Lund Olsen